

2. SINAV

TARİH 9

Örnek Senaryo 2

Soru Sayısı	Ölçülen Bilişsel Düzey
3 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular <i>Senaryo 2'deki 2, 3 ve 4. sorular</i>
2 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular <i>Senaryo 2'deki 1 ve 5. sorular</i>

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

SENARYO 2

Kazanım: 9.2.4. İlk Çağ'da coğrafya ve iklimin, insanların hayat ve geçim tarzları üzerindeki belirleyici etkisini analiz eder.

b) İlk Çağ'da insan topluluklarının kitlesel göçlerinin sebeplerine belli başlı tarihî örnekler (Ege Göçleri ve İç Asya Göçleri) üzerinden değinilir. Öğrencilerin, iklim değişikliklerine bağlı nedenlerle göçlerin günümüzde de yaşanabileceğine dair çıkarımda bulunmaları sağlanır.

1. Türklerin Orta Asya'dan göç etmelerinde coğrafyanın etkisini açıklayınız.

Kazanım: 9.3.1. Orta Çağ'da yeryüzünün çeşitli bölgelerinde kurulan siyasi ve sosyal yapıları ilişkilendirir.

b) Öğrencilerin, Orta Çağ'daki belli başlı siyasi oluşumları (Çin, Moğol İmparatorluğu, Sasani Devleti, Doğu Roma İmparatorluğu); coğrafi yapı, hayat ve geçim tarzı, soy dayanışması ve silahlı güç bakımından ana hatlarıyla mukayese etmeleri sağlanır.

2. Moğollarda egemenlik mutlak şekilde Cengiz Han ve onun soyundan gelenlere aitti. Moğollar Cengiz Han'a bu hakkın Gök Tengri tarafından verildiğine ve yeryüzünün tamamını kapsadığına inanırlardı. Bu nedenle bir Moğol hanının sözü bütün insanlık için kanun hükmündeydi. Moğol hükümdarı öldükten sonra yerine oğlu veya erkek torunlarından biri geçirdi. Ancak tahta hangi şehzadenin geçeceğine dair kesin bir kural yoktu. Yeni hükümdar genellikle kurultayda belirlenirdi. Kurultay, hanedan ve devlet ileri gelenleri ile Moğol kabilelerinin beylerinden oluşurdu.

Buna göre Moğollarda hükümdar olabilmenin şartlarından üçünü yazınız.

SENARYO 2

Kazanım: 9.2.5. İlk Çağ'da siyasi gücün kaynaklarını siyasi yönetim biçimleriyle ilişkilendirir.

Öğrencilerin, İlk Çağ'da Asya ve Avrupa'da varlığını sürdüren siyasi yönetim biçimleri olarak tiranlık, aristokrasi, monarşi, demokrasi, cumhuriyet ve imparatorluğu örneklerle coğrafi yapı, hayat ve geçim tarzı, soy dayanışması ve silahlı güç açısından mukayese etmeleri sağlanır.

3. Tarihsel olarak kültürel, etnik, ekonomik ve toplumsal açıdan çeşitlilik arz eden farklı halkları bünyesinde toplayan büyük, politik ve bölgesel gövde şeklinde tanımlanan devlet biçimine ne ad verilir?

Kazanım: 9.2.1. Kanıtlardan yola çıkarak yazının icadından önceki dönemlerde yaşayan insanların hayatı hakkında çıkarımlarda bulunur.

a) Öğrencilerin, Göbeklitepe, Çatalhöyük ve Çayönü gibi yerleşik hayata ve medeniyete dair bilinen en eski yerleşim yerlerinden günümüze kalan maddi kültür buluntularını veya buluntulara dair bilgi ve belgeleri incelemesi sağlanır. Öğrencilerin, bulgulardan yola çıkarak yazının icadına kadarki zamanlarda insanoğlunun hayat tarzına, tabiat ile ilişkisine ve hayatta kalma mücadelesine (yeme-içme, giyinme ve barınma) dair ulaştığı sonuçlar hakkında çıkarımlarda bulunmaları sağlanır.

4. Anadolu'da yerleşik hayata dair bilinen en eski yerleşim yerlerinden ikisinin adını yazınız.

Kazanım: 9.2.3. İlk Çağ'daki belli başlı medeniyet havzalarını tanıır.

c) Öğrencilerin, medeniyet havzalarının oluşumu ile coğrafya, iklim ve su kaynakları arasındaki ilişkiyi açıklamaları sağlanır.

5. Herodot'un "Mısır, Nil'in bir armağanıdır." sözünü dikkate alarak suyun medeniyetlerin oluşumundaki rolünü açıklayınız.